

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2022-128

04.02.2022

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – disp. – kjøretøy uten påsatte skilter – avregistrering

Klager ble ilagt gebyr for perioden 19.3.21–9.5.21. Klager har avvist gebyrileggelsen og anført at kjøretøyet ikke var forsikringspliktig i gebyrperioden da kjøretøyet ikke hadde påsatte skilter. Klager anførte også at det måtte gis dispensasjon for det ilagte gebyret da det lå utenfor klager sin kontroll å kjenne til kjøretøyet registreringsforhold, samt avregistrere kjøretøyet på et tidligere tidspunkt. Trafikkforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og fant ikke at det var grunnlag for å gi dispensasjon for perioden 19.3.21-9.5.21. Nemnda kom til at gebyret var korrekt ilagt og at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda viste blant annet til at klager hadde handlingsalternativer for å unngå gebyrileggelse. Nemnda fant heller ikke grunnlag for å gi dispensasjon som følge av at klager var sykemeldt i en periode.

Saksfremstilling

Saken gjelder illeggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...)

Klager var oppført som eier av kjøretøyet i Motorvognregisteret i den aktuelle perioden.

Ifølge TFFAuto ble salgsmelding vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet levert til Statens vegvesen med vedtaksdato den 18.10.20. Kjøretøyet stod oppført som uforsikret fra og med den 18.10.20 og frem til kjøretøyet ihht. Motorvognregisteret ble avregistrert den 10.5.21.

Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 21.10.20 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 18.10.20 til og med 9.5.21.

Klager fremmet klage mot gebyret den 16.4.21.

I forbindelse med klagebehandlingen hos Finansklagenemnda frafalt Trafikkforsikringsforeningen gebyrkravet for perioden 18.10.20 t.o.m 18.3.21 som følge av manglende varsling fra foreningens side. Gebyrperioden f.o.m 19.3.21 t.o.m. 9.5.21 ble opprettholdt.

Foreningen har fremlagt kopi av gebyrkrav og saldoavregninger utstedt den 21.10.20, 15.3.21, 29.3.21 og den 13.4.21.

Klager har avvist at det er grunnlag for å illegge gebyr og anført at kjøretøyet ikke var forsikringspliktig i gebyrperioden. Kjøretøyet ble kjøpt som en delebil uten påsatte skilter og skulle ikke brukes på offentlige veier. Klager mener derfor at kjøretøyet var avregistrert og at det ikke var nødvendig å forsikre kjøretøyet.

Videre har klager anført at det må gis dispensasjon for gebyret da det lå utenfor klager sin kontroll å kjenne til kjøretøyet registreringsforhold. Kjøretøyet ble kjøpt som "delebil" uten påsatte skilter

og klager var derfor i den tro at kjøretøyet var avregistrert og ikke forsikringspliktig. Klager ble også ved kjøpet av kjøretøyet informert av selgeren om at kjøretøyet var avregistrert.

Avslutningsvis har klager anført at det må gis dispensasjon da det lå utenfor hans kontroll å avregistrere kjøretøyet på et tidligere tidspunkt. Da klager etter mottakelse av gebyrkrav ble klar over at kjøretøyet likevel stod oppført som registrert, hadde han ikke kjennskap til hvor skiltene befant seg. Klager var følgelig forhindret fra å avregistrere kjøretøyet ved å levere inn skiltene. Klager meldte skiltene tapt etter at han ble informert av Trafikksforsikringsforeningen og Statens vegvesen om hvordan han skulle gå frem for å avregistrere kjøretøyet.

Klager har i sitt krav også anført at han har vært sykemeldt i den aktuelle perioden, og at det derfor har vært vanskelig for klager å følge opp saken.

Trafikksforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anført at kjøretøyet var registrert og forsikringspliktig i gebyrperioden. Forsikringsplikten opphører når kjøretøyet vrakes eller avregistreres. Det at kjøretøyet ikke var i bruk og ikke hadde skilter i gebyrperioden fritok ikke klager fra forsikringsplikten.

Videre har foreningen anført at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon da det må anses som innenfor klager sin kontroll å undersøke registreringsforholdet til kjøretøyet ved eierskifte. Informasjon om kjøretøyets registreringsforhold var tilgjengelig i Motorvognregisteret, og klager kunne følgelig tilegnet seg kunnskap om kjøretøyets registreringsforhold ved å søke i registeret. Klager kunne også tatt direkte kontakt med Statens vegvesen for å avklare om kjøretøyet var registrert.

Foreningen har anført at det heller ikke er grunnlag for å gi dispensasjon på bakgrunn av klagers anførsel om at det ikke var mulig å avregistrere kjøretøyet/melde skiltene tapt på et tidligere tidspunkt. Det må anses som innenfor klager sin kontroll å avregistrere kjøretøyet til ønsket tidspunkt. Dersom klager var usikker på hvordan han skulle gå frem for å avregistrere kjøretøyet kunne klager tilegnet seg informasjon om denne fremgangsmåten på et tidligere tidspunkt. Klager kunne også tegnet forsikring på kjøretøyet frem til det eventuelt ble mulig å avregistrere det.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Det er uklart for nemnda hva klager egentlig mener når han i sin opprinnelige klage skriver at

Kjøretøyet har aldri vært registrert på meg, da jeg kjøpte kjøretøyet var det ikke registrerings nr plater på kjøretøyet. Jeg hadde heller ikke behov for å registrere kjøretøyet, på grund av at jeg ikke skulle bruke kjøretøyet på offentlig vei

Det er lagt frem kopi av hendelsesoversikt fra TFFAuto som viser at kjøretøyet var forsikret av forrige eier frem til og med 17.10.20, og salgsmeldingen som ble behandlet 19.10.20, viser at kjøretøyet ble solgt til klager som med virkning fra 18.10.20 (vedtaksdato) ble registrert som ny eier.

Nemnda legger etter dette til grunn at klager enten har undertegnet salgsmelding på papir eller godtatt kjøpet elektronisk og at dette ligger til grunn for oppføringen av klager som ny eier.

Det følger av gebyrforskriften § 4 andre ledd at

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn fra og med datoen for vedtak om eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen.

Det er på det rene at klager aldri tegnet egen forsikring på kjøretøyet som ble avregistrert administrativt 10.5.21. Utgangspunktet er etter dette at klager pliktet å betale gebyr for hvert døgn kjøretøyet var uforsikret fra og med 18.10.20.

Etter at sekretariatet skrev sin uttalelse 30.9.21 har Trafikksforsikringsforeningen i brev 15.12.21, antagelig på grunn av mangler ved varslingen, frafalt gebyr for perioden 18.10.20 til og med 18.3.21. Det er derfor kun perioden fra og med 19.3.21 til og med 9.5.21 som behandles av nemnda.

Klager har bekreftet at han i mars 2021 fikk krav om å betale gebyr fra Trafikksforsikringsforeningen, og nemnda antar at foreningen har tatt som utgangspunkt at kravet som er datert 15.3.21, må ha kommet frem til klager senest 18.3.21. Nemnda har ingen innvendinger til dette.

Klagers anførsler for øvrig forstås av nemnda som krav om dispensasjon. Han mener for det første at han hadde god grunn til å stole på selgers opplysninger om at kjøretøyet var avregistrert, og at han uansett var forhindret fra å innlevere skiltene på et tidligere tidspunkt.

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Som det fremgår av Finansdepartementets uttalelse, er det ikke noe vilkår at klager kan bebreides for at forsikring ikke ble tegnet i tide før gebyret påløp. Det avgjørende er om det forelå forhold som klageren selv kunne påvirke.

Klager har opplyst at han besøkt kjøretøyet hos selger. Det var ikke påsatt kjennemerker, men klager reagerte ikke på det fordi han skulle bruke det som delebil. Han skriver videre i sin klage at han har vært:

i kontakt med selger for å forhøre meg om hvor han har levert inn kjennemerke. Han forteller meg da at han ikke hadde levert inn kjennemerke, men at det skulle ligge inni kjøretøyet.

Det fremgår også samme sted at klager fikk kjøretøyet transportert til sin bopel to uker etter befaringen. Kjennemerkene lå da ikke i bilen slik selgeren hadde opplyst.

Nemnda har i tidligere avgjørelser lagt til grunn at den som ønsker å kjøpe et kjøretøy, på forhånd plikter å sette seg inn i alle fall de viktigste reglene som gjelder for det kjøretøyet som er aktuelt. Hadde klager gått inn i Motorvognregisteret på forhånd, ville han ha sett at kjøretøyet var registrert, hvem som var eier og at det var forsikret. Dersom han lurte på om han selv pliktet å tegne forsikring, ville han enkelt kunnet kontakte sitt eget forsikringsselskap, Statens vegvesen eller Trafikksforsikringsforeningen. Han ville da fått svar på sine spørsmål, også hvordan han enkelt kunne avregistrere det, enten ved å levere inn skiltene om de fantes, eller administrativt slik han gjorde i mai 2021.

Klager må selv bære risikoen for at han, uten å kontrollere opplysningene, stolte på selgers opplysninger. Da han fikk kjøretøyet hjem til sin bopel, konstaterte han ved selvsyn at skiltene ikke lå i bilen. Selgers opplysninger var med andre ord uriktige, og han kunne derfor allerede i november 2020 ha søkt administrativ avregistrering. Et annet alternativ var selvsagt også å forsikre bilen for en kortere periode fra salgsmeldingen til avregistreringen var godkjent.

Dette viser, slik nemnda ser det, at klager hadde handlingsalternativer og enkelt kunne unngått å bli ilagt gebyr. Det er da ikke grunnlag for å dispensere for noen del av det nå ilagte gebyret.

Klager har også opplyst at han var sykemeldt i en periode. Sykemelding innebærer at man er fritatt for å utføre arbeid, men er regelmessig ikke til hinder for at man kan ivareta sine løpende forpliktelser ved bruk av telefon, e-post eller lignende. Det skal svært mye til at sykdom skal kunne lede til dispensasjon. Sakens opplysninger, gir ikke grunnlag for dispensasjon.

Klager plikter etter dette å betale gebyret som er ilagt for perioden 19.3.21 til 9.5.21.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).